

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Admireșteunța Telegrafului archidecesan Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la:

Redacție „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.

Epistole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 or., — de două ori 12 or., — de trei ori 15 or. rândul cu literă garmonă — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

„Libertatea” în presa maghiară.

(O-1) În gîile de astăzi „Libertatea” a ajuns a fi cuvînt de clacă. Fiecare tiran și cu cuvîntul „Libertate” pe buze, toate nefindrepățările se fac sub auspiciile „Libertate”. A mai remas ca băetii să se apuce să se jucă de Libertatea, ca înregulul joc de cunvente să i se pună coroană.

Politicii maghiari — vedi Doamne, încă nu sună lăsat mai prejos. Au început a alarmă lumea cu „Libertatea” din Ungaria. Si nu era să lăsată de Dumnejudecăt, în care nu se fi scris despre „Libertatea” din Ungaria. Si de cărcea în Ungaria tot ce există, după politicii maghiari, este specific unguresc, începând dela Dumnejudecăt — a magyarok. Istene — până la cărciuna din munți Hajegului — magyar csárda” — și Libertatea trebuie se fie numai ungurescă.

Si era lăudată Libertatea ungurească, lăudată de tot soiul de maghiari. O lăuda Tisza în parlament, o lăaudă jurnalele de tot soiul. Lăuda mergea — cum am dice — strună, căci jidani, cari monopolizează jurnalistica maghiară sunt măstrii în laude.

Si era Libertate în Ungaria. Fericirea din Ungaria era proverbială. Îndestularea popoarelor din Ungaria era perfectă, căci în Ungaria s'a fost ajuns idealul libertăței. Extra Hungarum non est vita. Aşa o înfățișau jurnalele jidane-ungurescă.

Si lumea le credea toate. Înzadar strigau naționalitățile din Ungaria. Înzadar și ridicau glasul bărbații naționalităților în parlament. Înzadar cereau dreptate. Concertul din diarele ungurescă nu se contură: căci ele vorau

*) „M. P.” a descoperit o casădă ungurească (secuiană) într-o cărciună românească și a făcut din cărciună română secuiană, care „M. P.” în fantasia sa a adăugat vorbind „ungurescă” (?) cu prințesa Stefania.

Red.

ca lumea se creaădă în Libertatea ungurească.

În timpul din urmă semne au început a se ivi. Începe a se împlini proverbul românului: Dumnejudecăt vrea să bată pe om și ia mintea.

Politicii unguri s'au apucat de maghiarisare. Cât de departe au ajuns în „arta” lor de a maghiarisă o scim.

Un lucru însă, n'ama scim până acuma. Nu l'amu scim în forma, cum il scim astăzi. N'amu scim că ungurii vor declara în fața Europei civilizate, că prefer libertatea maghiarisare. Si scim bine până unde merg ei în fanatismul lor cu privire la maghiarisare.

Să audim deci, cum privesc jurnalele unguresci lucrul.

Diarul „Egyetértés”, organul principal al unei partide cu popularitate în Ungaria, al revoluționarilor Kossuthiani în numărul din 11 August, salută cu bucurie conclusul adunării protopresbiteratului de confesia augustiniană.

Protopresbiteratul numit a ținut în diile din urmă o adunare, în care s'a decis cu unanimitate:

1. „Numai acela poate fi preot și învățător, care are simțeminte patrioțice, și scie perfect unguresc. Nu poate fi prim urmare preot, cine nu scie unguresc, și despre care se va dovedi prin fapte, că este pansionist.

2. „Numai cine și a făcut studiile în instituții ungurescă poate fi preot sau învățător.

3. „Preotul și învățătorul, despre care se va dovedi că are simțeminte pansionistice, se va amora din post.

4. „Autonomia bisericească nu poate servi de mantea a agitațiilor pansionistice și cine va face așa, să se estradă ofițer politice.

5. „Guvernul va fi rugat să oprească broșurile nepatrioțice pansionistice.

6. „Limba adunărilor protopresbiterale pe viitor va fi exclusiv numai cea ungurească.”

Tare să a desvoltat boala maghiarisare dacă și cătă libertate ni s'a mai lăsat încă trebuie suprimită

Cetitorii nostri sună ce înțeleg ungurii politici sub „patriotism” și „simțeminte patriotice.” Sciu și aceea cu cătă furie s'au pus Ungurii politici pe maghiarisare. Ne simțim dispensați dela comentarea concluzelor reproduce mai sus, și ca o curiozitate reproducem comentariul diariului din care le-am estrase.

„Era timpul suprem să se facă pasul acesta. Tacea aceasta trebuie să fie ungurească și tot odată liberă. Îndată ce se perde maghiarismul și se oprimă libertatea, înceată de a mai fi Ungaria.

„E sănătă în ochi nouștri interesul libertății, însă și mai sănătă este cel al maghiarismului. Nu ne putem încăpui că ele vor veni vreodată în colisie și dacă se va întâmpăta vreodată, nu vom hesita nici un moment de a sacrifica libertatea pentru Maghiarism, în măsură, care se va cere, ca se salvăm și să înțărim Maghiarismul.”

După aceste trece „Egyetértés” la autonoma confesioniilor, și se pune pe coardă insinuările; după el toate bisericile își folosesc autonomia spre agitații. Protestanții de confesia augustiniană sunt pansionisti. Români greco-orientali, notabene, numai cei gr-orientali, sunt dacoromanii ear! Serbi gr-orientali pansionisti, Sasii din Transilvania pangermanisti. Si stănd lurerile astfel li se mai poate lăsa oare libertatea, li se mai poate lăsa autonomia?

Si mai departe:

„Amvonul, scoala elementară, scoalele medie, reuniiile scolare și literare, reuniiile preoficiilor, învățătorescii și ale scolarilor, toate au făcut conjurații împotriva săi.

„Starea aceasta nu mai era de suferit. „Naționa” a venit la convingerea, că trebuie suprimită autonomia bisericii, că ea e pericolu permanent pentru maghiarism.

Tare să a desvoltat boala maghiarisare dacă și cătă libertate ni s'a mai lăsat încă trebuie suprimită

Si acei ce predică surgumarea libertăței, au încă curajul a se prezenta lumii ca misionari ai libertăței și culturii în Orient!

Revista politică.

Sibiu, în 2 August.

Crisa parțială din ministerul ung. ne asigură foile din Capitala Ungariei, este inevitabilă. Ministerul de Ordory și secretariul de stat Hieronymi nu mai reșin cu nici un preț în funcția lor. Cel din urmă renunță și la dreptul de pensiune și se multămesce cu o sumă care să i se solvească odată pentru tot-dată.

Interesant este în criza aceasta, că diareli budapesteni sunt toate de acord într-un așa exprimă regretele lor pentru că numiți bărbați își părăsesc funcțiunile și se retrag. Nu este de mult, de cănd aceleși poi tineau întrăbarea, că pentru ce mai stau acești domini în posturile lor? gratificările, cu deosebire pe Hieronymi, cu insultele cele mai grele. Motivele regretele de aici sunt ciudate. Nu va trece mult și și se vor dovedi de o parte de prefațator și de alta de temeri pentru constelații politice interne schimbate în defavorul opoziției. Si unele și altele sunt înse afaceri casnice ale familiei dela putere, care asupra binelui comun vor avea puțină înruriință, sau nici o înruriință. Lucrurile vor ramâne cum au fost, perioanele vor fi cari se vor schimba și nimica mai departe.

Atentatul din Triest cu bomba se crede pe un moment că va sfudui relațiunile cele bune dintre Austria-Ungaria și Italia. Alterația acestor relațiuni se deduce chiar și din atitudinea unor diare din Berlin, care dică, că dacă Italia ar avea poftă și acum de a ocupa oarecând Triestul, să scie, că îndată ce ar face seamă de a intinde (Italia) mâna

confrății a lui Fremiet, care pretind că opera se din anul acesta și mai mult grecă decât puternică mai mult colosală de căt în adevăr mare.

Găsesc din potrivă că statua călăreala lui Stefan cel Mare, domn al Moldaviei și a unu caracter foarte impunător, de o mandră și de o sălbăticie înfățișare.

Care care, face acum cai ca acestea? adevăratai cai vii, mergend, parând, și stărand? care oare dintre detractorii săi de pe tunul golosi de talentul lui Fremiet ar fi în stare să se statornicescă un astfel frumos animal? cu toți mușchii săi, cu toate vinele sale, cu toate misările în joc? se împătușă gâtul de a nu fi înalt în proporția totalului de a fi puțin scurt și puțin slab. Dar nu se găsesc nimici că capul este puțin încordat în partea peptului și astfel el este vădit mai scurt. Ornamentele calului îl acoperă în prefectiune, și au avantajul de a fi de o scrupuloasă veritate. Ele nu îl acoperă mai mult decât trebuie, făță cu mărimea corporul.

Domnul, înșuși poate că i' ceve cam imbrăcat. Artistul i-a pus toate cele mai frumoase oxale, zorzoane,

FOITA.

Statuă lui Stefan cel Mare.

Deosebite aprecieri a mai multor diare engleze și franceze asupra statuie lui Stefan cel Mare, expusă la salon în Paris în anul 1882.

„Galicianus Messenger” din Londra 18 Maiu 1882. — Articole neșubscrise.

(Urmarile.)

Când voi fi menționat marea statuă călare a lui Fremiet, Stefan cel Mare, cu eroul său român, cu mândrie aranjat pe șeaua să și întinând brațul cu un gest de dominianță a omenirii voioi avătunecă terminată seara acelor vade asupra statuierelor ce cuprinde grădina sculpturii.

„Revista Saloanelor” din Iunie. Art. ne semnat.

Statuă lui Stefan cel Mare, domn al Moldaviei, comandanță lui Fremiet pentru orașul Iași, are un erou foarte mare și îl trebuil spățiu; Ea un monument care va face mare onoare artistului, și despre care România vor fi mândri îără nici o indoială.

„Jurnalul Artiștilor” 24 Maiu Art. ne semnat.

Stefan cel Mare, domn al Moldaviei mare statuă călare de bronz destinația orașului Iași, en este viguros concepută și executată.

„Jurnalul Universal” 14 Maiu 1882. Art. semnat Cudie.

Se salută trecând lucrările cele mai în valoare prin valoarea lor intrinsecă și prin legitimitatea succesele obținute, într-altele și statuie călare a lui Fremiet.

„Jurnalul Jockey” 20 Maiu. Art. semnat Gilbert.

Vom remarcă statuia călare a domnului Moldaviei, în bronz de Femei, care este o operă colosală, plină de putere.

„Unitatea Națională” 10 Iunie. Art. semnat E. Milet.

Dr. Fremiet, acest amabil celebru, autor al atât statuii călării, ocupă încă locul de onoare la salon, omul acesta cu Stefan cel Mare, domn al Moldaviei, bronz admirabil, în care calul și călăretul au o mărăcine impunătoare, de un efect magistral.

„Monitorul Universal” 22 Iunie. Art. semnat Victor Champu.

De citat este Stefan cel Mare, a lui Fremiet, statuă destinată pentru România The American register 3 Iunie. Art. ne semnat.

Grupul colosal al dr. lui Fremiet, reprezentând pe Stefan cel Mare, domnul Moldaviei, atrage multă băgară de seamă. — El este o operă puternică și demnă de laudă.

„Francesul” 8 Iunie. Art. semnat Ghibert.

Statuă călare a lui Stefan cel Mare, domnul Moldaviei, se cuvinea talentului robust a lui Fremiet. Personajul are privirea inaplacabilă și mărăcina unui hospodar. Calul, un mândru animal îndoieală capul într-o mică plină de grație, care adaoare mărăcina călăreului. Evacuaționea lui Stefan cel Mare are apărisme tipurile intrevăzute de poetul Burgavili.

Acest bronz masiv care trebuie să fie ridicat la Iași, în România, în centrul usorilor locuință, construite de lemn, va descompune ideea comandanțului și a trăniciei.

„Arte populare” 11 Iunie. Art. semnat H. T.

Nu împărtășesc părerea unor critici confrății ai mei și a unor artiști,

spre Triest, va simți ascutișul spădeilor germane. Aceste, se vede acum, au fost scrise în mână cea dințău, pentru "N. A. Ztg" vine și asigură că guvernul italian să exprimă într-o notă către ambasadorul său de la Viena, că autorul crimei regreteabile este întocmai înimicul monarhiei austro-ungurești, ca și al celei italiane. Tot așa s-a grăbit ministrul de externe Kalnoky a și exprimat regretele pentru demonstrațiunile triestine îndreptate contra consulatului italian din Triest.

Cestiunea egipteană se desvoală inceput. Dar cu cât se desvoală mai incet pare a se complica mai mult și cu atât pare că sferea complicațiunilor se intinde mai pe departe.

Abdul Hamid, sultanul turcesc și Chaliful musulmanilor, care înainte cu două luni a decorat cu ordinul cel mai mare pe "rebelul" de aji, pe Arabi pașa, trimite trupe, cari alătura de Englezii să "restabilească ordinea" în Egipt. Attitudinea aceasta surprinde lumea și o lasă neorientată. Orientarea în incorectă această în adevăr nu e ușoară. Căci lumea credea că trăgănrile de mai nainte a le Sultanului nu se fac fară de a avea acesta pe cineva la spate, care se lăpta la cale, cu scop de a paraliza întreprinderile guvernului englez. Prepusul era asupra cancelariului german.

Este scut că înainte de venirea lui Gladstone la putere, când amicul turcelor Beaconsfield conducea politica esternă a Britaniei-mari, foile berlineșe deschiseră o campanie diariestică contra Rusiei. În alianță defensivă austro-germană, locul al treilea era păstrat Englitreriei. Germania se gândea atunci la puterile care vreau se resbune: una Sedan și alta San-Stefano. Peste noapte înseă vine Gladstone la putere, bărbatul care n'a ascuns nicăi cănd simpatiză sau pentru Rusia și pentru popoarele creștine din Orient. În Petersburg, Belgrad, Sofia și Cetinie, bucuria a fost mare pentru evenimentul acesta. Organele care se inspiră din ministerul de externe din Berlin căutau ocașuni să scrie cu dispreț despre politica esternă a lui Gladstone. Când sultanul a trimis deputațiunea cea grandioasă la Berlin, ca se aducă omagiale sale împăratului Germaniei, lumea a înțețat de a se mai îndoii în prepusul că toate desastrelle politice englezee externe, vin dela Berlin și început a considera pe Germania ca pe mostenitoarea roluului Britaniei mari pe malurile Bosforului.

Gladstone a vrut acum se arate lumiei și mai cu seamă mohame-

danilor că nici cancelariul cel puternic al Germaniei nu e în stare să îapre de mănia englezescă și că sultanații cu toată protecționă germană este mai neajutorat decât un copil, în fața hotelor englezesci. Argumentul e Alexandria derimată, calul Suez ocupat și ţara cea mai ridicitoare inundată de resboiu.

Crisa din urmă din Franța dovedește că având Gladstone noroc i se sporesc și amicii. Din convorbiri ministrului Duclerc cu raporturi de diare a căror esență este, ridicarea Franței și din simptome de rescole noue în Siria, îndrepătrate contra creștinilor, s-ar părea că o alianță anglo-franceză n'ar fi tocmai departe. Să li se eventuală împărțire nouă a Turciei de sigur că se va înșinua și Rusia.

Din cestiunea egipteană rezărasă dar alianță nouă și cu aceste și surorile unei grupări noue de staturi. Aceste insă nu sunt nici decum semnele unei păci durabile.

Cuvântarea deputatului din se-natal imperial Br. Walters-kirchen.

(Urmare și închelere.)

Cele mai multe lucruri, pentru cari partidele în parlament luptă până la cufit, oamenilor, cari se luptă cu amarul vieței, pentru pănea și locuința de toate dilele, le sunt cu totul indiferente. Și nu mă voi mira de loc, dacă poporul în cale din urmă, venind la cunoștință lucrurilor, cari impedează pe guvern și partide a se interesa și de afacerile lui, va lua la goană cestiunile, sub care gema activitatea publică de lungă vreme.

Și dacă adeveră spresile a simțimenterile naționale este cea manifestată în cele mai multe părți ale populațiunii din Austria, nu mai încapse altă deslegare, decât să răsboiu civil, sănătatea majoră, care se lege mână oamenilor, spre a nu se încălăzi la bătăie. El alinătră înțeleg simțimenterile națională. Nu trebuie să se negăm naționalitatea noastră, din contră, să se purtăm în iminență noastre, să o apărâm sus și tare întocmai ca și acela, în a căru înimă există credință religioasă, pre care o știe în față lumii. Trebuie să ne iubim limba maternă, precum și înțeleg fiecăreia vâlă și munții patrie sale, unde l'an legănat mai căsătă, unde și-au petrecut fericiții ani ai pruncii, și în cari odihnesc iubiiți lui. Și această alipire eschide ora iubirea către o patrie mai mare, către națiunea, căreia aparținem? Având omul pe pămînt numai o mumă, pentru care

dacă se cere e gata de a trăi sau a mori, urmează că el să numai aibă înimă pentru frați și amici? Și trebuie doară, ca simțimenterile naționale se omoară bunăvoița către cei de altă limbă? În adevăr mi se pare că în privința simțimenterilor naționale, mulți se sfătuiesc pe o treaptă cu confesiunile în evul mediu. (Aplause frenetică și prelungite.) În evul mediu sănătatea și puterea mărturisii confesiunii, fără nu fi prigont de cei de altă confesiune, cari credeau că ei pe altă vale vor moșteni viața de veci. În fine au ajuns oamenii la cunoștință, că credința proprie nimic nu suferă prin necredință celuilalt. Au ajuns la cunoștință, că confesiunile au numai prețul, ca mediul moralei și al religiunii, ale căror legi eterno sunt scrise în inima omului. Naționalitatea omului nu trebuie să fie spre pagubă altora, de oarece ea nu este unică, prin care ne putem căstiga comorile șinei și ale culturii, și are preț numai, încât ea formează treaptă între individ și marea mulțime puternică.

Duream, am fost și martorul ceterilor naționale, la care, celi ce se certau nu se prezintau ca eroi, luptători pentru nisice scopuri mărești, ci semănă băbelor bătrâne, pentru cari ceară și trebuință și tot odată și plăcere. (Bravo! Bravo!) Nu fac prin aceasta aluse la parlamentul austriac, căci nu este singurul loc, unde întemeiană omul veleșătă națională. Cred însă că, ar fi frumoasă și satisfăcătoare problema de a ne strădui, ca simțimenterile naționale să iece o direcție binefăcătoare ca păna acum. Sunt și finje fricoase, despre care sună că sunt amici ai progresului și ai intereselor germane, se tem însă a largi cadrul legii electorale, se tem a primi mai multe elemente din popor în corpul legislativ. (Aprobări).

Cine crede că germanii din Austria, în interesul lor național trebuie să se lipsească de litera legilor electorale legale de astăzi, cine crede că ei trebuie să tremure înaintea liberali legi de presă și de reunii; cine crede că §. 19 din constituție trebuie susținut, ca astfel limba germană să fie + lege limba statului, acela nu cunoaște îndreptățita basă, la care se pot provoca germanii, ca element a puterii hegemonia stat, asemenea să și cu condițiile sub care am jignită noi la putere. Germanilor lu competență de conducători, pe căt timp vor fi anteluptătorii ideilor de libertate și de progres, pe căt timp germanismul și desvoltarea culturală sunt nötini nedespărțite una de alta. Și dacă cineva voiesc se asigure poziția germanului prin măestria cale a le-

gei electorale, său în cele din urmă prin influența regimului, zidesc numai în vînt, și face foarte rele servicii germanismului.

In fine oratorul a încheiat cu următoarele cuvinte: De ași fi bohem și fi vorbit în limba bohemă către bohemi. Deoarece sun și voi românește german, și cei ce mău ascultat sănătă germană, să am vorbit nemțesc.

De năști și couvins că principiile devolutive de mină vor folosi germanilor din Austria, și fi tacut. Și fi în folosul Dvoastră și al întregelor popoare, dacă ele se vor traduce și în celelalte limbi din patrie.

Prima bătălie în Egipet.

Asupra reconiacsiei de Sâmbăta scrie "Români", ministerul englez de resbel a primit dela maiorul general sir A. Alison următoare relație oficială, datată din Alessandria 6 August, 1908:

De vreme ce de vre-o două zile se respandă de către indigeni vestea, că Arabi se retragea dela Cafel-er-Dava spre Damanhur, mă otâri a întreprinde recunoaștere, care să probeze pe deplin, dacă Arabi mai ocupă cu aceeași tără poziționea saă primitive. Spre acest scop ordonai ca o jumătate de batalion de infanterie ușoară (Ducă de Cornwalles) din regimentul Sud-Staffordshire, împreună cu un tun de de nouă punzi, împreună cu toată infanteria călărește de a nainta de lungul malului apusul al canalului Mahmudie. Batalionul 60-lea de vânători împreună cu un tun de același calibră trebuie să înainteze de slungul malului răsăritean. Aceste dateșamente formau atacul meu din stânga. Ele trebuie să urmeze cursul canalului până la o casă situată într-o pădurice în direcția punctului unde drumul de fer, care pleacă din Cairo să apropie mai mult de Canal. Dealul acestor linii de drum de fer trebuie să se întrebat cu un tun de patru deci punduri și două de nouă punduri, precum și cu o mitralișă sistem Nordenfeldt și două sisteme Gatlings, până la stațiunea de intrunire Mehalia.

Trenul trebuie să se oprească acolo. Soldații de marină trebuie să se coboare acolo, înțovărăști de cele două tunuri de 9, și acoperiți de focul tunului de 40 să înainteze din tren curierat cu un tun de patru deci punduri și două de nouă punduri, precum și cu o mitralișă sistem Nordenfeldt și două sisteme Gatlings, până la stațiunea de intrunire Mehalia.

După rugămintea noastră, desemnul marii stătui călare dela saloul din acest loc.

Colosală statuie călare de dl. Fremiet este destinată pentru orașul Iași. — Erol roman pe care ea lă reprezintă are înfățișarea unui Carolmagnum, (urmăjă desemnul statuiei).

Diarul "Săptămâna Parisului", 11 Iunie — Art. semnat R. Miles.

Dl. Fremiet a facut o mare operă din statuie călare a lui Stefan cel Mare, Domnul Moldovei. — Ea este un monument de un mare efect și va regăsi pe piață ce îl este destinată, acolo, succesul foarte legiuitor ce ea a dobândit la noi.

Diarul ilustrat, 11 Iunie. — Art. semnat Darcoars.

Domnul Moldovei de d. Em. Fremiet este cu mândrie aşedat pe calul său de bătălie. — Orașul Iași, pentru care această statuie călare este destinată, va pute să fie satisfăcut, vădând astfel reprezentată una din vechile sale glorie.

șul Iași în România. E un monument cu o frumoasă turură și acărionă efect pe o piață publică pe care îl înălță și străbătă popoarele. Mâna sa dreaptă este înținsă, sceptrul său sămână cu o mâncă de carne. Mâna sa stângă aduna frânele și strângăzile, părând sădrobi dinții.

Când acest teribil om de fer, care sădrobesc destinul, și care domnește cu îndrăneala asupra popoarelor. Mâna sa dreaptă este înținsă, sceptrul său sămână cu o mâncă de carne. Mâna sa stângă aduna frânele și strângăzile, părând sădrobi dinții.

"Alianța artelor" 15 Mai. — Fremiet nu se deținează de energie sau de temperament, puind pe calul său de bronz pe domnul Moldovei Stefan cel mare,

"Figaro" 2 Maiu. Art. semnat Albert Wolff.

Dl. Fremiet. Colosală statuie călare a lui Stefan cel mare domnul Moldovici, comandanță artistului de ora-

nemăldioasă; domnul bine aşedat pe animalul său înținde sceptrul său cu manunchiu de măciucă, bătut cu petri scumpe; coroana caracteristică, cu crucea greacă pe cap, el protege cu totul puterea sa de mare senior și cu forță sa bărbătească de erou pe poporul său prea iubit. Noi felicităm din toată inimă pe amicii nostri dela Iași pentru alegerea lor.

Diarul "Artelor", 9 Maiu. — Art. semnat Aug. Dalligny.

De dl. Fremiet un bust al lui Carol I destinat pentru biblioteca din strada Richelieu, a căruia casă este într-o că-vă fondator, și o mare statuie călare de dimensiuni colosale, "Stefan cel Mare Domnul Moldovei", bogat investită și acoperit de o largă mantă regescă; calul înșăot, frumoasă inițiatăre la om, puternic mers la cal.

Totalul acestă foarte decorativă va face un minunat efect pe piață publică a Iașilor în România.

"Viața modernă", 20 Maiu — Art. semnat Armand Silvestre.

Dl. Fremiet, unul din măestrii noștri sculptori, a executat pentru noi,

după rugămintea noastră, desemnul marii stătui călare dela saloul din acest loc.

Colosală statuie călare de dl. Fremiet este destinată pentru orașul Iași.

Erol roman pe care ea lă reprezintă are înfățișarea unui Carolmagnum, (urmăjă desemnul statuiei).

Diarul "Săptămâna Parisului", 11 Iunie — Art. semnat R. Miles.

Dl. Fremiet a facut o mare operă din statuie călare a lui Stefan cel Mare, Domnul Moldovei. — Ea este un monument de un mare efect și va regăsi pe piață ce îl este destinată, acolo, succesul foarte legiuitor ce ea a dobândit la noi.

Diarul ilustrat, 11 Iunie. — Art. semnat Darcoars.

Domnul Moldovei de d. Em. Fremiet este cu mândrie aşedat pe calul său de bătălie. — Orașul Iași, pentru care această statuie călare este destinată, va pute să fie satisfăcut, vădând astfel reprezentată una din vechile sale glorie.

acțiune cu inimicul care avea o puternică poziție, acoperită fiind de un grup de palmeri de o casă întărâtă și de o gradină. Această poziție fură luate. În acest timp locotenentele Howard Byse delă vânători, precum și un soldat, fură uciși. Inimicul luă după aceea o a doua poziție, cu o jumătate de milă mai departe de întâia, pe malul apusului al canalului în nesecase, precum și după malurile neregulate ale canalului. Își dă această poziție inimicul fu respins cu mari pierderi. Însoțit în persoană coloana din dreapta, care forma de asemenea coarda arcului de impresurare, pe care se mișca coloana din stânga. Așezării soldaților de marină și tunuri de calibrul nouă spre vest de stăvilarul drumului de fer și le ordonau să manteze pe căi vor pută mai repede contra inimicului ocupat cu colonelul Tackwell, care voia să își ia retragerea. După cătăva vremi mișcarea noastră fu descoperită și inimicul deschise un foc de artilerie contra noastră. Eu naintai pe căi pută mai repede până ajunsesc la punctul unde drumul de fer se apropiă mai mult de canalul Mahmudieh, și deschisese de pe stăvilarul drumului un foc de pușci asupra inimicului care occupa malul canalului Mahmudieh.

Cele două tunuri calibrul nouă, fură răzădate pe stăvilar și începând acțiunea lor contra tunurilor inamice. Tunul de calibră patru-deci trăgea pe deasupra capului nostru contra punctului unde începărea să se arătă forțele inamice făcând aripa mea dreaptă de ambele părți ale stăvilarului. Ordonați atunci la două companii se nășteze spre a ocupa o casă care nu era departe de canal, pe când, în același timp, dedui ordin la alte patru companii să manteze mai mult spre stânga mea pe terenul canalului și dincolo de el. Acum ajunsesem la poziția mea pe care o doream, și formai o linie diagonală peste canal și peste drumul de fer. Inamicul se retrase în ceteșoră dinaintea noastră. Focul tunurilor de calibrul septă și nouă, pe care el le aduse îndată după aceea în acțiune, fu redus la tăcere de focul artileriei mele. Urei realizasem scopul recunoașterii mele. Dorind a face pe inamic să-și desfășure toate forțele sale mai năște de a se retrage, imi măntuim poziția vr'o tri cuarte de oară, până când încep să se inopteze. Atunci otărăi a mă retrage. Această mișcare fu executată în cea mai mare regula și precesiunea de batalionul de marină sub colonelul Tuson. Ori ce încercase și inimicului de a năște fu inițiată de minunata precisiune a tunului calibră patru-deci și de contișorul foc al tunurilor calibrul nouă. Se pare că pierderile inamicului au fost foarte mari, și el era atât de descurajat, încât, contrar obiceiurilor asiatici, el nu făcu nici o încercare să ne impede retragerea. Tunurile și trupele fură așezate în ea mai mare linie în trenul din stația Mehalla, care porni în ceteșorii spre Alexandria. În același timp coloana stângă se retrase nesuprăta de alungul termului Canalul spre linile de la Ramleh. Ca recunoaștere, rezultatul misiunii nu lăsa nimic de dorit. Îmi pare rău că trebuie să anunț că pierderile noastre au fost cam însemnante; mai ales că batalionul de marină și printre marinarii cari se aflau sub imediata mea conducere, cari după cum mă tem, vor fi avut un mort și vre-o douădeci răniți. La coloana stângă de atac, încă am aflat, au murit un soldat și au fost răniți seșe s'au septă soldați.

Correspondente particulare ale "Telegrafului Român."

Bran, 27 Iulie 1882. Astăzi avu loc în comună colectivă Bran împă-

tirea diplomelor, pe cari le au căptătat unii din locuitorii acestei comune parte pentru țesuturile și lucrurile de mână, parte pentru produsele ce le au expus la expoziție română din Sibiu, pe cari juriul sus numitei expoziții le-a aflat demne premiat. Împărtirea diplomelor a fost anunțată mai dinaintea pe data de 27 Iulie a. e. de Dl. adv. Iosif Pușcăriu, care să și prezintă la diua ficsătă la locul destinat, unde în prezentă unui public numeros, ținu o cuvenită foarte acomodată, prin care arată că este înserințat din partea comitetului central de expoziție cu împărtirea mențiunilor diplome, și lăudând poporul și cu deosebire pe femeia română, care prin desteritatea ei la lucru a scris stoarce admirătoare străinilor: îndeandă poporul la munca și economie, căci munca și economia (crătușea) sunt prețuite astăzi de toate popoarele, ele sunt mijloacele prin care poporul se poate ridica la o stare bună. Cuvenitarea sus mențiunului Domnului său venirea plăcută în inimă la sute de locuitori din aceasta comună, din care, căci vestea împărtării premiilor respective diplomelor dela expoziție, atrase mulțime de popor la locul destinat pentru împărtire și aceasta cu atât mai veră, că diua împărtării diplomelor era și diua targului de față a acestei comuni.

Cred că nu gresesc nimic dacă dic că împărtășirea diplomelor dela expoziție a fost o di plăcută publicului nostru brânean și acesta nu fără cauza binecuvântată, căci puține comune vor fi având un numer așa frumos de premiată dela expoziție română din Sibiu, ca comuna colectivă Bran. Bucuria se poate vedea pe fețele celor vesele a celor ce erau de față la această serbare, cari plini de entuziasmul străin, „să trăească împărtășitorii diplomelor, să trăească organizatorii și sprințitorii expoziției române, să trăească juriul expoziției.

Ich. C.

Varietăți.

* (Necrolog) Dela Caransebes primim următorul anunț funebru:

Nicolau Andreeviciu, presbiter gr. or. român din Caransebes, precum în numele seu propriu, asi și al fizicelor sale: Eu frosina Elisa Livia și al scriocului seu Atanasie Czodan proprietar în Lugosu, cu inima sfâșiată de durere și lovitura soartei vițregi, prin aceasta anunță moartea propriei și neuitării sale soții resp. mama și frica Ana Andreeviciu naștă Czodan, care după suferințe grele în urma unui morb mai indelungat, în etate de 48 ani, și în 25 an al fericitoarei casatoriilor adăugate în 29 Iulie (August) 1882 la 2 1/2 ore după ameașă, după împărtășirea cu S. Taine a repausat în Domnul, lăsând după sine în cel mai mare doiu pre iubitul seu tată, pre soțul ei și pre numitele fice orfane.

Remășiștile pământesci ale scumpei repausate se vor aședa în 30 Iulie (11 August) la 4 ore după celebrarea rituală, spre eterna odihină în cimitirul gr. or. din loc.

Fie-i tineria usioara și memoria noastră au fost cam însemnante; mai

ales că batalionul de marină și printre marinarii cari se aflau sub imediata mea conducere, cari după cum mă tem, vor fi avut un mort și vre-o douădeci răniți. La coloana stângă de atac, încă am aflat, au murit un soldat și au fost răniți seșe s'au septă soldați.

In Primavara d. c. paulișenii prin decizie judecătorească au fost repuși în posesiunea pășunii și a pământurilor, unde apoi ei și-au păscut vîtele și semănături pământurile primele de la haidacuteni fără ca să se fi întemplat ceva împedecare sau protestare din partea cuiva.

În 28 Iulie (9 August) trei locuitori din Pauliș, au trecut cu luntrea Mureșul ca să meargă la pământurile lor și să-și cosacă carba pentru vite. Doi pândari (gornici ai oteturăi Haidacut), i-au opriți ca se nu taie erba amenințându-i că-i vor impușca. Pălărișii sau provocat cu buna de dreptul lor, spunând că pământurile acestora sunt și le lor. Pândarii s'au îndepărtați și pe alte căle pe ascuns printre curzuș sau apropiat eară de Paulișenii și au desărcăt armele asupra lor, răniți de moarte pe Iosif Varsescu din Pauliș. Crima fu incă în aceea diară atâtă judecătoriei din Radna ear judele investigatori s'au prezentat făță locului. Faptul lor prinși și închiși. Patru martori sunt cari au văzut pe un pândar înpușcând asupra pălărișilor, însuși rănitul l'a văzut, și adus înaintea lui a recunoscut. Faptul lor și german (neamțiu) din Haidacut, ear rănitul de moarte și român economist din Pauliș.

Loterie.

Sâmbătă în 12 August 1882.

Viena:	64	31	53	15	58
Timișoara:	3	78	72	25	16

Bursa de Viena și Pestă
Din 12 August n. 1882.

	Viena	Pestă
Renta de aur ung. de 6%	119.70	119.60
Renta de aur ung. de 4%	88.40	88.40
Renta lung. de hârtie	87.05	87.10
Imprumutul drăgușilor de la stat	135.—	135.25
I. emisiunea de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.—	91.—
II. emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	110.50	110.75
Oblig. de stat dela 1576 de ale drumului de fer oriental ung.	95.50	95.50
Oblig. ung. de recuperare pământurilor	98.75	98.85
Oblig. ung. cu clauză de sorăie	98.25	98.50
Oblig. ung. urbană temeșiană	98.25	98.25
Oblig. ung. ur. temeșiană cu clauză de urmărire	98.25	98.25
Oblig. ung. ur. temeșiană cu clauză de urmărire transilvania	97.75	97.75
Oblig. ung. ur. temeșiană croato-slavonice	99.—	—
Oblig. ung. de recuperare pământurilor cu clauză de urmărire	—	97.50
Scrisoare de promisiu	—	120.00
Scrisoare de regulară Tisă	110.60	110.25
Datorie de stat austriacă în hârtie	77.—	77.00
Datorie de stat aust. în argint	95.85	95.80
Scrisoare de stat austriacă	100.25	100.50
Achiziții banca austro-ung.	323.50	323.50
Achiziții de banchi de credit ung.	323.50	323.50
Achiziții de credit aust.	315.—	315.—
London (pe poliță de trei luni)	119.80	119.80
Serisuri fonciare ale institutului bancar	—	99.75
Argint	—	—
Galiția	5.65	5.64
Napoleon	9.81	9.81
100 marce nemțesci	58.50	58.60

Nr. 165 [154] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de învățătorul la scoala gr. or. confesională în Iulia protopresbiteratului Iliei devenit vacanță în urma abdicării fostului învățător, se scrie concurs până la 29 August a. c. st. v. în care di va fi și alegeră.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata 250 fl.
2. Lemne în relatu 20 fl.
3. Cuartier liber în edificiul scoalei.
4. Grădina de legumi apartinătoare scoalei.

Toți acei indivizi, cari doresc a compete la acest post, au așadar subterne pozițiiile lor instruite conform statutului organic și a regulamentului congresual din an. 1878 la subscrișul până la terminul său indicat. Cei cari pre lîngă limba maternă vor fi verăsi bine și în limba maghiară vor fi preferați.

Gurasada în 26 Iulie 1882
În conțelegeră cu comitetul parochial

Alecsiu Olariu m. p.,
adm. protopres.

Nr. 164 [154] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătorul la scoala populară confesională gr. or. din Gurasada la președintele consistoriu până la terminul său indicat.

ordinației Prea Venerabilui consistoriu archiepiscopal dătoare 26 Maiu a. c. Nr. 807 Scol. se scrie concurs până la 30 August a. c. st. v.

Emolumentele impreună cu acest post sunt:

1. Salariu anual în bani gata 120 fl. v. a.
2. În bucate 50 ferdele cucuruz (a 16 cupe) în boabe.
3. Lemne 3 orgii lungi, din care este să se incălcă și scoala.
4. Grădină de legumi.
5. Cuartier liber în edificiul scoalei.

Doritorii de a competa la acest post au aș și îndrepta cererile lor subsemnatului oficiu protopresbiteral instaurat conform prescripcțiilor statutului organice și al regulamentului congresual din 1878, până la terminul său indicat.

Se potrivesc cu concurenții se aibă cunoștință și despre limba maghiară și să fie buni cântăreți.

Gurasada în 26 Iulie, 1882.
În conțelegeră cu comitetul parochial

Alecsiu Olariu m. p.,
adm. ppres.

Nr. 111

[156] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de a III clasă Cucerdea (Sz. Kocsárd) în protopresbiteratul Turdii se deschide concurs până la 29 August a. c. st. v.

Emolumentele sunt:

1. Casa parochială cu done incăperi și tindă. După ce va ocupa fitoarul preot parochia să vor edifica și edificile necesare pentru economie.
2. O prădină de legumi, lungă casa parochială

3. Un agru de 1 jug. 695□ (după foaia catastrală)

4. Un feneț de 3 jug. 1012□
5. Folosirea cimitirului de deasupra casei cantora.

6. Dreptul de a păsuni vite, căteva care avea parochul în pășunul comun (până la comasarea hotărului).

7. Dela 75 familiile căte o ferdelă de bucate, dela morari și plugari grâu ear dela ceilalți căte o ferdelă de cucuruz în grăunțe: dela 15 familiile de tiganii și văduve căte o jumătate de ferdelă de cucuruz (a 16 cupe ferdelă).

8. Dela 90 de familiile căte o di de lucru și venitile stolare întrebunătățe până acum. Din dilele de lucru și venitile stolare a treia parte e a cantoșului.

Doritorii de a ocupa această parohie sunt poftit a-și asternă petițiunile înscrise conform statutului organic și regulamentului congresual pentru parohii, la subscrișul oficiu protopresbiteral până la terminul amintit mai sus.

Agârbiciu (p. u. Gyéres) 30 Iulie 1882 st. n.

În conțelegeră cu comitetul parochial.

Simeon Pop Moldovan m. p.,
protopresbiter.

Nr. 328 1882

[155] 1—3

CONCURS.

Cu părînteașca incuvintare a Măritului consistoriu archiepiscopal Nr. 1188. B. pentru parochia de a treia clasă Vecerd se scrie de nou concurs cu terminul până la 29 August an. cur.

Emolumentele sunt tot cele publicate în primele concurse și adepă:

1. Casă de locuit cu năstășile necesare economice și una grădină de legumi 70 fl.
2. Portiunea canonică arătură și de feneț 13 1/2 jugăre 70 fl.
3. Dela 100 familii căte o cloie de grâu a 1 fl. 20 cr., 120 fl.
4. Stola Eparafitului usitată în protopresbiterat 140. — La olătă 400 fl.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie vor avea și astăzi petițiunile lor conform prescriselor statului organie și a regulamentului congresual pentru parochii din anul 1878 oficiul protopresbiteral gr. or. mai jos subscrise în terminul indicat.

Noiembrie, 30 Iulie 1882.
În conțelegeră cu comitetul parochial gr. or.

Grigoriu Maier m. p.
adstr. presbiteral.

Nr. 81. 1882 [147] 2-3

CONCURS.

La scoala comercială română gr. or. din Brașov este de ocupat:

Un post de profesor pentru scările curat comerciale.

Pentru ocuparea acestui post să scrie concurs cu terminul până la 20 August 1882 st. vechiu.

Concurenții vor adresa petițiunile lor, către subscrisa Eforie scolară, înscrise cu documentele:

- a) că sunt români de naționalitate și de religiune gr. or.
- b) că au portare morală și politică bună;

c) că sunt sănătoși.

d) că, în sensul statutului organic al Metropoliei române gr. or. din Ungaria și Transilvania și al regulamentului provizoriu al Archidiocesei transilvane pentru examinarea candidaților de profesură la scoalele secundare române gr. or. au absolvat studiile academice comerciale.

e) că cunosc și limba maghiară.

În fine au și se deschide concurenții primării lor, că să vor supune necondiționat dispozițiunilor în vigoare ale institutului.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

Până la depunerea esamenului de calificare salariu anual de 700 fl. v. a. Dela depunerea esamenului de calificare, care este obligat candidatul al face în curs de cel mult trei ani; pentru următorii doi ani 800 fl. v. a. eără mai departe salariul ordinariu de 900 fl. v. a. — După 5 ani de servit un adao sau cincinie de 50 fl. v. a. ce se va repeta de 5 ori în fine drept de pensie conform statutului în vigoare.

Brașov 30 Iulie 1882 st. v.

Eforia scoalelor centrale române gr. or.

Nr. 966 [148] 2-3

CONCURS.

Devenind vacant un post de învățător la scoala capitală română gr. or. din comuna satulung biserica S. Adormiri, protopresbiteralul I. al Brașovului, pentru ocuparea lui se deschide concurs cu terminul până la 20 August a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt 350 fl. v. a. plătiți în rate lunare.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți ca conform prescriselor mai înalte să își astearne suplicele lor provădute cu documentele necesare la prea on. Domn protopresbiteral al tracitului I. al Brașovului Iosif Barac, până la terminul sus amintit.

Dela fitorul învățător să cere, ca pe lângă predarea învățământului cu elevii dela 6—12 ani, să ţină și scoala de repetiție dumineca și sârbătoarea.

Cei mai calificați vor fi preferiți; asemenea și cei ce vor cunoaște cărările bisericesci.

Satulung, în 22 Iulie 1882.

Comitetul parochial dela biserica S. Adormiri.

În conțelegeră cu Dl. Protopop respectiv.

Radu Popa m. p.
paroch ca președinte

Nr. 47 1882.

[149] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor poșturi învățătoresci la scoala poporala gr. orientală din Sighișoara; se scrie concurs cu terminul de 30 dile de prima publicare în „Telegraful Român.”

1. În clasa I-a cu salariu anual de 206 fl. v. a. cu quartir și lemn pentru persoana învățătorului;

În clasa a III-a cu salariu anual de 275 fl. v. a. și 3 stângini de lemn, cari salarii se solvează în rate lunare decisive.

Invențatorii sunt obligați a prelege în scoala de toate dilele, și în scoala de repetiție oarele prescrise de §§. 16 și 17 din regulamentul congresual din anul 1878, a tinea strană în toate Duminecele și serbătorile de preste an, și se conducă căntările liturgice cu tinerimea scolară.

Concurenții au să și astearne petițiunile dimpreună cu documentele de calificare conform § 67 din regulament, până la terminul indicat subscrisului inspectorat scolar tractual.

Cei ce vor dovedi prelungă acestea că pot conduce cântul în chor, scriu gimnastică și cultivarea de grădinărit vor fi preferați.

Sighișoara 4 Iulie 1882.

În conțelegeră cu comitetul parochial concernante.

Demetru Moldovan m. p.,
administ. presb.

Nr. 9

[137] 3-3

CONCURS.

La scoala capitală gr. orientală din Seliște a devinut vacant un post de învățător, impreună cu un salariu anual de 350 fl. v. a. solvind în rate lunare anticipative din fondul scoalei, pentru care post se scrie prin acesta concurs cu terminul până la 15 August a. c. st. v.

Cel ce doresc a ocupa acest post are așă adresa petiția instruită conform „Statutului Organic” și concluzelor sindicali relativ la scoalele capitalei la presidium acestui comitet parochial până la terminul sus indicat.

Seliște, 10 Iulie, 1882.

În conțelegeră cu oficialul protopresbiteral concernante;

Comitetul parochial:

Ioan Maxim m. p., **Ioan Popa** m. p.,
not. comit. par.

Nr. 169. 1882.

[141] 3-3

CONCURS.

Pentru intregirea postului învățătoresc la scoala confesională gr. or. din Manasturul unguresc, în protopresbiteral Clujului, se scrie conc-

ursa până inclusiv la 15 August 1882 st. v.

Petițiunile se vor subserbe subscrisului până la terminul indicat, — find aceluia instruite conform prescriselor statului organic și al regulamentului congresual provizoriu din 1878 §. 67. În special se cer studii pregătitoare cel puțin 4 clase gimnașiale, talent și resurse. Ton frumos de cântat, și deplina versatilitate în tipicul eclesiastic.

Petiții spre a putea proba destărțate în cântări și tipic, sunt potrivită a se prezenta la fața locului, pentru a cânta în Sânta biserică în care care Dumineacă sau serbătoare după ce se va publica concursul.

Venitul anual impreună cu acest oficiu este în bani sotocit de cel puțin 300 fl și anume:

1. din repartiție dela popor 200 fl în rate lunare decisive;

2. din cantorale aproape 100 fl;

3. un agru arătoriu de 3 jughe;

4. un feneș de 2 cără de fene;

5. un agru de 8 mîrte sămănătură de pere de pămînt (crumpene)

6. quartier liber în pompoasa casă scolară după planul ministeriale edităcată.

În conțelegeră cu comitetul parochial.

Cluj, 10 Iulie 1882.

Vasiliu Roșescu m. p.,
ppresb. rom. gr. or.

[137] 3-3

CONCURS.

Pentru ca și ei mai puține mijloace să-și poată cumpăra folositore și pentru orice economie casnică nedispensabilă:

Carte de bucate a bucătăriei române etc. etc.

un volum gros de 667 de pagini în 8° broșă, sed prejul de boltă dela 2 fl. 50 cr. la **1 fl. 50 cr.** și me rog de comande prin mandate postale îndată cu banii. Cu trimitere franco cartea costă eu 25 cr. mai mult, sau dar 1 fl. 75 cr. v. a.

Cu stima

[151] 2-3

H. Dressmann,
librar în Brașov.

500 Marce.

Legrand, chimicul, a făcut o inventiune foarte importantă.

Aceasta este tinctura de bătături (ochi de găină), care în 3 dile, fără de cea mai mică durer, vine deasupra oricărui obiect și se menține de săptămâni. În rădăcină și stătonic, pentru inventatorul sănătatea întrătăță, că acelui, care după întrebării tincturei, va mai avea bătături și plășoare un premiu de **500 marce**. Se poate susține cu drept cuvânt, că aceasta este mijlocul **unice**, care dă rezultate **sigure**.

Prejul p. flacon incl. pensul și instrucțiuni de întrebătură, precum și trimiterea francată, **1 fl.** Se afișă veritabilitatea numai la inventator: **Legrand**, Cohn Rh. Engelstein 61.

[144] 3-6

Avis pentru posesorii de pămînt și agricultori!

Masine de imblătit cu vapor, masine de imblătit de mână și de cai, ciure (Trieure) de sortat și vîntură, masine de aleș, plăgi schimbătoare de Hohenheim (construcționea cea mai nouă) precum și tot felul de alte masini și alte părți întrigoitoare recomandă pe lângă alte prejuri de concurență Ferăria lui

Andreiu Török,
în Piața-mare, în Sibiu.

Expoziție permanentă de acestea se află în casa proprie, Poarta Cisnădiei (Piața casarmei) vis-a-vis de casa văimii.

Fabrica se află în casa lui **Pavel Giebner pe Soldis Nr. 38—40**, unde se fac toate reparările și lucrările de construcție că se poate efectua.

[99] 15

CONCURS LITERAL
se deschide cu terminal de 18/30 Octombrie a. c.

Se cere: o novela originală a cărei sujet se fie scos din istoria noastră națională sau din viața poporului român. Premiu de **100 franci** în aur.

Mai departe: **o poezie** de orice cunoscătorie, — temea, — casătorie, — amor sau altceva). Premiu pentru fiecare decesă de **50 franci** în aur.

Poate concurge cine, lângă manuscrisul prezentat cu care-care deviză, dar nesusținut de autor, se se alăture o epistolă — conținând în lontru numele autorului, cari din afară divisa operatului.

Operatele se vor aprecia prin o comisiune de trei înși; și premiile se vor da autorilor celor mai bune operate, chiar și dacă aceleia nu vor corespunde între recomenările — presupunând totuși ca ele vor fi publicate.

A se adresa până la terminalul expus la Administrația județului.

[152] 2-3
„Amicul Familiei”
în Gherla (Să.-Ujvar — Transilvania).

Numai odată

se oferă ocazia unei astfel de favorabile de la procură un orologiu excelent cu jumătate prețul.

Desfăcere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul European, nu însă neascăză în Elveția. Consecința a fost emigrarea înzestrării în masă. Ca pierderea existenței fabriilor. Să fabrică reprezentă de la 1000 la 1500 de oameni și că cei mai însemnat fabrii de orologii și de ceasuri, și că de camătă fabrica să încrede într-o înțindere a pieței, încrezând într-o creștere a demandării. Acestea sunt numite orologii de Washington și înzestrării de pe lume, sunt foarte eleganți, gravura și înfrumusețate și lucrate după sisteme americană.

Toate orologele sunt repasate (examinate) pe secundă și garanțiat pentru **5 ani**.

Ca dovadă a garanției sigure și a solidității celei mai severe, nu obligăm prin aceasta în public, că suntem gata a reprimii și schimbi de fiecare orologiu, ce nu convine.

1000 remontoare de buzinăriu fără cheie de înzestrare la turta, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

1000 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

1000 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

1000 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

650 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

650 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

650 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

650 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

650 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

650 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

650 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

650 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

650 orologe alcătuite de la 1000 la 1500 de unghieni, cu mecanism de cristal, pe 8 rubini forate în repasat, dimensiune cu lant medallion și cutie de casă, mai naște fl. 50.

Adresa:

Desfăcere de orologe

Fabricei de orologe Fromm.

Viena Rothenburgstrasse Nr. 9, Parterre.